

Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru mjesečna je publikacija koju objavljuje Odjel za europske poslove. Bilten daje pregled europskih poslova u Saboru koji proizlaze iz članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

Hrvatski sabor, kao nacionalni parlament države članice Europske unije, sudjeluje u procesu donošenja odluka na europskoj razini putem nadzora nad aktivnostima Vlade u institucijama Europske unije te izvršavanjem ovlasti dodijeljenih nacionalnim parlamentima Ugovorom iz Lisabona.

AKTIVNOSTI ODBORA ZA EUROPSKE POSLOVE

Odbor za europske poslove obavlja europske poslove u skladu sa Zakonom o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima i Poslovníkom Hrvatskoga sabora.

Sjednice Odbora

Na 12. sjednici, održanoj 11. travnja 2025. Odbor je raspravljao i donio zaključak o dva stajališta Republike Hrvatske iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2024. godinu:

- [D.E.U. br. 24/011](#) – Stajalište Republike Hrvatske o zakonodavnom paketu revizije farmaceutskog zakonodavstva (Farma paket 1. dio) **COM(2023)192 i COM(2023)193 Odboru za zdravstvo i socijalnu politiku**
- [D.E.U. br. 24/013](#) – Stajalište Republike Hrvatske o zakonodavnom paketu revizije mehanizma za alternativno rješavanje potrošačkih sporova **COM(2023)649 i COM(2023)647 Odboru za gospodarstvo**

STAJALIŠTA REPUBLIKE HRVATSKE O DOKUMENTIMA EUROPSKE UNIJE

Mišljenje radnih tijela o stajalištima Republike Hrvatske o dokumentima EU-a

U travnju 2025. Odbor za pomorstvo, promet i infrastrukturu raspravljao je i donio mišljenje o stajalištu Republike Hrvatske o dokumentu EU-a: D.E.U. br. 24/024.

NADZOR NAD AKTIVNOSTIMA VLADE U INSTITUCIJAMA EUROPSKE UNIJE

Sastanci Vijeća Europske unije

Dostava stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije radnim tijelima

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije, Odbor za europske poslove je u travnju 2025. dostavio radnim tijelima Hrvatskoga sabora dva stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije, u različitim sastavima:

- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za vanjske poslove u sastavu ministara trgovine (FAC TRADE) 7. travnja, dostavljeno je **Odboru za vanjsku politiku**,
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za vanjske poslove (FAC) 14. travnja, dostavljeno je **Odboru za vanjsku politiku**.

IZRAVNO DOSTAVLJENI DOKUMENTI EUROPSKE UNIJE

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte.

Ured za međunarodne i europske poslove dnevno objavljuje izravno dostavljene dokumente na mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora u rubrici Postupanje s dokumentima EU-a, s pratećim informacijama o: oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i roku za provjeru načela supsidijarnosti, stajalištu Republike Hrvatske, obrazloženom mišljenju i političkom dijalogu, području politika kojemu dokument pripada te nazivu inicijative iz programa rada Komisije.

U razdoblju od **1. do 30. travnja 2025.** institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru **ukupno 49 pravnih akata na hrvatskome jeziku**, od toga 31 prijedlog

obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 18 neobvezujućih pravnih akata.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije.

U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu.

Pregled izravno dostavljenih dokumenata Europske unije u zakonodavnom postupku u razdoblju od 1. do 30. travnja 2025.

POLJOPRIVREDA RIBARSTVO I RURALNI RAZVOJ

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025) 137</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013, (EU) 2021/2115 i (EU) br. 251/2014 u pogledu određenih tržišnih pravila i sektorskih mjera potpore u sektoru vina i za aromatizirane proizvode od vina	1. 4. 2025. ...

EKONOMSKA I MONETARNA POLITIKA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025) 84</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni uredaba (EU) 2015/1017, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695 i (EU) 2021/1153 u pogledu povećanja učinkovitosti jamstva EU-a na temelju Uredbe (EU) 2021/523 i pojednostavnjenja zahtjeva za izvješćivanje	1. 4. 2025. 29. 5. 2025.
<u>COM (2025) 146</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije u pogledu zahtjeva za transakcije financiranja vrijednosnim papirima u okviru omjera neto stabilnih izvora financiranja.	1. 4. 2025. ...

USTAVNA I PRAVNA PITANJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025) 81</u>	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni direktiva 2006/43/EZ, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 i (EU) 2024/1760 u pogledu određenih zahtjeva za korporativno izvješćivanje o održivosti i dužnu pažnju za održivo poslovanje	1. 4. 2025. 27. 5. 2025.
<u>COM (2025) 143</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1727 u pogledu produljenja roka za uspostavu sustava vođenja predmeta Eurojusta	2. 4. 2025. ...

OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVSTVO I SIGURNOST HRANE

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025) 87</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2023/956 u pogledu pojednostavnjenja i jačanja mehanizma za ugljičnu prilagodbu na granicama	1. 4. 2025. 26. 5. 2025.
<u>COM (2025) 136</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2019/631 kako bi se uključila dodatna fleksibilnost u pogledu izračuna usklađenosti proizvođača sa standardnim vrijednostima emisija CO ₂ za nove osobne automobile i nova laka gospodarska vozila za kalendarske godine od 2025. do 2027.	2. 4. 2025. 30. 5. 2025.

PRORAČUNI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025) 190</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) br. 228/2013 u pogledu dodatne pomoći i dodatne fleksibilnosti za najudaljenije regije pogođene teškim elementarnim nepogodama i u kontekstu ciklona Chido koji je uzrokovao golemu štetu na Mayotteu	23. 4. 2025. ...

USKLADIVANJE ZAKONODAVSTVA

Hrvatski sabor usklađuje zakonodavstvo s pravom Europske unije u postupku prema kojemu svi prijedlozi zakona kojima se usklađuje hrvatsko zakonodavstvo s europskim nose oznaku „P.Z.E.“

Sabor donosi godišnji plan usklađivanja zakonodavstva, koji je sastavni dio Vladina programa za preuzimanje i provedbu pravne stečevine i osnovni je dokument u postupku preuzimanja i provedbe prava Europske unije u hrvatsko zakonodavstvo. Usklađeni zakoni dostupni su u [e-Doc](#) bazi Informacijsko-dokumentacijske službe Hrvatskoga sabora.

Hrvatski sabor je u [travnju 2025.](#) donio dva zakona usklađen s pravom Europske unije:

PZE	Naziv akta	Saziv	Sjednica	Status	Redni br. čitanja	Vrsta postupka
P.Z.E. 141	Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji, s Konačnim prijedlogom zakona	11	6	donesen	1. i 2.	hitni
P.Z.E. 136	Prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2023/988 o općoj sigurnosti proizvoda, s Konačnim prijedlogom zakona	11	6	donesen	1. i 2.	hitni

INFORMACIJA O PLANU ZA ČISTU INDUSTRIJU

Kompas konkurentnosti za EU, [COM\(2025\) 30](#), tijekom sljedećih pet godina usmjeravat će rad na oživljavanju gospodarske dinamike u Europi. Središnji element mu je Plan za čistu industriju, odnosno strategija rasta i blagostanja koja objedinjuje klimu i konkurentnost, zajedno s Akcijskim planom za cjenovno pristupačnu energiju usmjerenim na smanjenje troškova energije za građane, poduzeća, industriju i zajednice u cijelom EU-u.

Komisija je 26. veljače 2025. predstavila Komunikaciju **Plan za čistu industriju: zajednički plan za dekarbonizaciju i konkurentnost**, [COM\(2025\) 85](#).

Plan objedinjuje djelovanje u području klime i konkurentnosti u okviru jedne sveobuhvatne strategije rasta te europskoj industriji predstavlja učinkovitiji poslovni model za velika klimatski neutralna ulaganja u energetske intenzivne industrije i čistu tehnologiju. Rezultat je aktivne suradnje EK-a s čelnicima industrije, socijalnim partnerima i civilnim društvom u kontekstu [Deklaracije iz Antwerpena o europskom industrijskom planu i dijaloga o čistoj tranziciji](#).

U fokusu su **dva usko povezana sektora – energetske intenzivne industrije**, kojima je potrebna hitna potpora za dekarbonizaciju, elektrifikaciju i suočavanje s visokim troškovima energije, nepoštenom globalnom konkurencijom i složenim propisima, i **sektor čistih tehnologija**, koji je

u središtu buduće konkurentnosti i neophodan je za industrijsku transformaciju, kružnost i dekarbonizaciju.

Središnji element Plana je kružnost, koja je ključna za maksimalno povećanje ograničenih resursa EU-a, smanjenje ovisnosti i jačanje otpornosti. Cilj je Plana za čistu industriju da **EU do 2030. postane svjetski predvodnik u kružnom gospodarstvu**.

Za uspješan novi europski industrijski ekosustav rasta i blagostanja bitno se odmaknuti od tradicionalnih izoliranih rješenja i promatrati cijeli lanac vrijednosti.

U Planu je definirano **šest poslovnih pokretača**:

1. **pristup priuštivoj energiji i infrastrukturi** – smanjenje računa za energiju, ubrzavanje uvođenja čiste energije i proizvodnje, osiguravanje dobrog funkcioniranja učinkovitih tržišta plina.
2. **vodeća tržišta: poticanje čiste ponude i potražnje – Akt o ubrzavanju dekarbonizacije industrije** omogućit će povećanje potražnje za čistim proizvodima proizvedenima u EU-u jer će u javnu i privatnu nabavu uvesti kriterije održivosti i otpornosti te kriterij „proizvedeno u Europi”. Revizijom okvira za javnu nabavu 2026. EK će u javnu nabavu za strateške sektore uvesti kriterije održivosti, otpornosti i davanja prednosti europskim proizvodima. Aktom će se uvesti i dobrovoljna oznaka intenziteta ugljika za industrijske proizvode (čelik, cement), a Komisija će pojednostavniti i uskladiti metode obračuna ugljika.
3. **javna i privatna ulaganja** – kako bi se pružila kratkoročna pomoć, u okviru Plana za čistu industriju mobilizirat će se više od 100 milijardi eura za povećanje ekonomske relevantnosti čiste proizvodnje u EU-u, uključujući dodatna jamstva u vrijednosti od 1 milijarde eura u okviru trenutnog VFO-a. EK će poduzeti mjere za jačanje financiranja na razini EU-a, poticanje privatnih ulaganja i povećanje djelotvornosti državnih potpora za potporu ciljeva plana za čistu industriju i drugih nacionalnih programa potpore, te:
 - donijeti **novi okvir za državne potpore**,
 - **ojačati Inovacijski fond i predložiti osnivanje banke za dekarbonizaciju industrije** s ciljem dodjele sredstava u iznosu od 100 milijardi eura na temelju sredstava iz Inovacijskog fonda, dodatnih prihoda koji proizlaze iz dijelova ETS-a i revizije programa InvestEU,
 - **izmijeniti Uredbu o programu InvestEU** kako bi se povećala njegova sposobnost podnošenja rizika,
 - surađivati s Grupom EIB-a i privatnim ulagateljima na **uvođenju programa ulaganja TechEU** kako bi se pomoglo premostiti manjak financijskih sredstava radi potpore disruptivnim inovacijama, jačanja industrijskih kapaciteta Europe i scale-up poduzeća koja ulažu u inovativne tehnologije.
4. **podupiranje kružnog gospodarstva: siguran pristup materijalima i resursima** – EK će uspostaviti **platformu za agregiranje potražnje** i mehanizam povezivanja strateških

sirovina; osnovati **centar EU-a za kritične sirovine** radi zajedničke kupnje sirovina u ime zainteresiranih poduzeća; donijeti **akt o kružnom gospodarstvu** 2026. godine – cilj je da do 2030. kružno bude 24 % materijala.

5. **globalna tržišta i međunarodna partnerstva** – EK će uspostaviti **prva partnerstva za čistu trgovinu i ulaganja**, koja će diversificirati lance opskrbe i stvoriti uzajamno korisne sporazume. Istodobno će, s pomoću niza instrumenata trgovinske zaštite i drugih instrumenata, štititi europsku industriju od nepoštene globalne konkurencije i viška kapaciteta. Komisija će pojednostavniti i ojačati i mehanizam za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM).
6. **vještine i kvalitetna radna mjesta za socijalnu pravednost i pravednu tranziciju** – predlaže se **unija vještina** kao sveobuhvatna strategija kojom bi se ljudima omogućile vještine za maksimalan razvoj svojeg potencijala, a poslodavcima osigurao pristup potrebnom stručnom znanju; EK će pripremiti Plan za kvalitetna radna mjesta radi potpore državama članicama i industriji u osiguravanju pristojnih radnih uvjeta, visokih standarda zdravlja i sigurnosti, pristupa osposobljavanju i osiguravanju pravednih promjena radnog mjesta za radnike i samozaposlene osobe te kolektivnog pregovaranja; donijet će se smjernice o socijalnom leasingu za čiste proizvode i inicijativa za prenosivost vještina, pokrenuti **Europski opservatorij za pravednu tranziciju** te provesti preispitivanje pravila o državnim potporama iz Uredbe o općem skupnom izuzeću za socijalna poduzeća i zapošljavanje radnika u nepovoljnom položaju.

EK će u svojem **godišnjem izvješću o jedinstvenom tržištu i konkurentnosti pomno pratiti napredak u dekarbonizaciji i konkurentnosti** te postupno dodavati nove ključne pokazatelje uspješnosti navedene u Plan za čistu industriju. Pojačat će i koordinaciju unutar Komisije radi strateškog usmjeravanja, praćenja napretka i vođenja dijaloga s lokalnim tijelima i dionicima.

INDUSTRIJSKI AKCIJSKI PLAN ZA EUROPSKI AUTOMOBILSKI SEKTOR

Komunikaciju **Industrijski akcijski plan za europski automobilski sektor**, COM(2025) 95, EK je donijela 5. ožujka 2025. Akcijski plan temelji se na strateškom dijalogu o budućnosti europske automobilske industrije, koji je predsjednica EK-a pokrenula u siječnju 2025., te javnom savjetovanju o budućnosti europske automobilske industrije i radu radnih skupina koje vode povjerenici Šefčovič, Hoekstra, Séjourné, Virkkunen, Mînzatu i Tzizikostas.

Akcijski plan popraćen je **Komunikacijom o dekarbonizaciji korporativnih voznih parkova**, COM(2025) 96, u kojoj se navode primjeri najbolje prakse i potiču države članice da poduzmu daljnje mjere za ozelenjivanje voznih parkova poduzeća, koji čine oko 60 % novih registracija automobila.

S obzirom da se europski automobilski sektor nalazi na kritičnoj prekretnici, suočen s brzim tehnološkim promjenama i sve žešćom konkurencijom, **Akcijski plan za automobilsku**

industriju sadržava konkretne mjere kojima će se osigurati snažan i održiv automobilski sektor i osloboditi njegova inovativna snaga. Kako bi održala snažnu europsku proizvodnu bazu i izbjegla strateške ovisnosti, EK će staviti na raspolaganje **1,8 milijardi eura** za stvaranje sigurnog i konkurentnog lanca opskrbe sirovinama za baterije, a u cilju doprinosa rastu europske automobilske industrije.

Glavni elementi Akcijskog plana:

- **Ubrzavanje inovacija i prelaska na čistu mobilnost – Europski savez za umrežena i autonomna vozila** okupit će europske dionike u automobilskoj industriji kako bi usmjerili razvoj vozila sljedeće generacije i pospješili razvoj zajedničkog softvera i digitalnog hardvera potrebnih za uvođenje te tehnologije. Inovatori će moći slobodno testirati i unaprjeđivati svoje tehnologije za autonomna vozila u opsežnim ispitnim prostorima i regulatornim sigurnim testnim okruženjima. EK će nastaviti razvijati regulatorni okvir za autonomna vozila. Te će se aktivnosti poduprijeti zajedničkim javno-privatnim ulaganjima u iznosu od oko milijardu eura uz potporu programa Obzor Europa u razdoblju 2025. – 2027.
- **Veća fleksibilnost u pogledu usklađenosti s emisijskim normama CO₂** – EK je 1. travnja 2025. predložila **izmjenu Uredbe 2019/631** kako bi se uključila dodatna fleksibilnost u pogledu izračuna usklađenosti proizvođača sa standardnim vrijednostima emisija CO₂ za nove osobne automobile i nova laka gospodarska vozila za kalendarske godine **od 2025. do 2027.**, COM(2025) 136, putem koje bi se proizvođačima automobila omogućilo da ostvare ciljnu vrijednost u trogodišnjem razdoblju 2025. – 2027. Istodobno, EK razmatra načine na koje bi se povećala potražnja za europskim vozilima s nultim emisijama. Akcijski plan uključuje mjere kojima će se osigurati poticaji za prelazak na vozila s nultim emisijama i ojačati povjerenje potrošača konkretnim mjerama, kao što su efikasnije baterije i mogućnost njihova popravka.
- **Potpora otpornosti lanca opskrbe i radnicima u sektoru** – u cilju ostvarivanja **troškovno konkurentne proizvodnje baterija** u EU-u, EK će financiranjem u okviru Inovacijskog fonda podupirati industriju baterija u EU-u, a razmotrit će i izravnu potporu za poduzeća koja proizvode baterije. Kako bi se automobilskom sektoru pomoglo da se lakše nosi s problemima nedostatka vještina, njihove neusklađenosti s potrebama i starenja radne snage, **Europski opservatorij za pravednu tranziciju** prikupit će i objediniti podatke kako bi se utvrdilo gdje bi ubuduće moglo doći do premještanja radnih mjesta i nedostatka vještina. Također, EK će proširiti potporu iz **Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji** za radnike koji su proglašeni tehnološkim viškom, surađivati sa socijalnim partnerima i državama članicama na povećanju sredstava iz **Europskog socijalnog fonda plus** za automobilski sektor te podupirati radnike koji se žele prekvalificirati.
- **Jačanje otpornosti automobilske industrije za konkurentnost na globalnoj sceni** – EK će osigurati jednake uvjete primjenom **instrumenata trgovinske zaštite**, kao što su

antisubvencijske mjere, za zaštitu europskih poduzeća od nepoštenog tržišnog natjecanja. Predložit će mjere kojima će se osigurati da **strana ulaganja** u automobilske sektor EU-a doprinose dugoročnoj konkurentnosti industrije i **pojednostavnjenjem propisa** nastojati smanjiti administrativno opterećenje europskih proizvođača automobila.

EUROPSKI AKCIJSKI PLAN ZA ČELIK I METALE

EK je 19. ožujka 2025. donijela **Europski akcijski plan za čelik i metale**, [COM\(2025\) 125](#).

Aksijski plan osmišljen je kako bi se održali i proširili europski industrijski kapaciteti u sektorima čelika i metala, konsolidirala konkurentnost sektora i zaštitila budućnost industrije. Europska industrija čelika ključna je za europsko gospodarstvo jer osigurava materijale za kritične sektore kao što su automobilska industrija, čista tehnologija i obrana, a presudna je i za jamčenje sigurnosti EU-a u trenutačnom geopolitičkom kontekstu te za ostvarenje plana „ReArm Europe – Spremnost 2030”.

Ciljevi Akcijskog plana su sljedeći:

- **Osiguravanje priuštive i sigurne opskrbe energijom za sektor:** Akcijskim planom promiče se primjena ugovora o kupnji energije te se države članice potiču na to da pomoću fleksibilnog poreza na energiju i smanjenih mrežnih tarifa ublaže problem volatilnosti cijena električne energije. U Planu se promiče brži pristup mreži za energetske intenzivne industrije te se u predmetnim sektorima podupire veća upotreba niskougljičnog vodika i vodika iz obnovljivih izvora.
- **Sprečavanje izmještanja emisija ugljika:** u drugom tromjesečju ove godine Komisija će objaviti komunikaciju o tome kako riješiti problem izmještanja emisija ugljika kad je riječ o robu obuhvaćenoj mehanizmom za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM) koja se izvozi iz EU-a u treće zemlje. Osim toga, Komisija će CBAM preispitati te će do kraja 2025. podnijeti prvi **zakonodavni prijedlog kojim bi se proširilo područje primjene CBAM-a** na određene proizvode na bazi čelika i aluminija na kraju proizvodnog lanca te uvele dodatne mjere za sprečavanje izbjegavanja mjera.
- **Širenje i zaštita europskih industrijskih kapaciteta:** EK će do kraja godine predložiti novu dugoročnu mjeru za održavanje vrlo učinkovite zaštite EU-ova sektora čelika nakon isteka postojeće zaštitne mjere sredinom 2026. Kako bi se spriječilo da izvoznici zaobiđu mjere trgovinske zaštite, Komisija će razmotriti i uvođenje pravila „taljen i lijevan” za utvrđivanje podrijetla metalnih proizvoda.
- **Promicanje načela kružnosti:** EK planira postaviti ciljeve za reciklirani čelik i aluminij u ključnim sektorima i procijeniti bi li se za više proizvoda, kao što su građevinski materijali i elektronički uređaji, trebali uvesti zahtjevi u pogledu recikliranja ili recikliranog sadržaja.

Osim toga, Komisija će razmotriti trgovinske mjere za metalni otpad, važan ulazni materijal u proizvodnji dekarboniziranog čelika, kako bi se osigurala odgovarajuća dostupnost.

- **Smanjenje rizika dekarbonizacije:** budućim **aktom o ubrzavanju industrijske dekarbonizacije** uvest će se kriteriji otpornosti i održivosti za europske proizvode u javnoj nabavi kako bi se povećala potražnja za metalima s niskim emisijama ugljika proizvedenima u EU-u i tako stvorila vodeća tržišta. U razdoblju 2026. – 2027. Komisija će dodijeliti 150 milijuna eura u okviru Istraživačkog fonda za ugljen i čelik, a dodatnih 600 milijuna eura u okviru programa Obzor Europa bit će namijenjeno Planu za čistu industriju. U fazi ekspanzije nastojat će osigurati 100 milijardi eura iz Inovacijskog fonda i drugih izvora preko banke za dekarbonizaciju industrije, od čega milijardu eura za pilot-dražbu 2025. u području dekarbonizacije i elektrifikacije glavnih industrijskih procesa.
- **Zaštita kvalitetnih radnih mjesta u industriji:** aktivnim politikama rada podupirat će se razvoj vještina i pravedan prelazak s jednog radnog mjesta na drugo. U okviru Europskog opservatorija za pravednu tranziciju i Plana za kvalitetna radna mjesta, koji su dio Plana za čistu industriju, nadzirat će se učinci na zapošljavanje i osiguravati zaštita prava radnika.

Europska industrija čelika, s otprilike 500 proizvodnih pogona u 22 države članice, doprinosi BDP-u EU-a u iznosu od oko 80 milijardi eura i zapošljava više od 2,6 milijuna radnika.

EP je 3. travnja 2025. usvojio zakonski neobvezujuću rezoluciju o energetski intenzivnim industrijama, naglašavajući njihovu ključnu ulogu u gospodarstvu EU-a. Industrije poput kemijske, čelične, papirne, cementne i staklene oslonac su industrijske baze Unije i ključne za konkurentnost na globalnom tržištu, posebno u odnosu na SAD i Kinu. EP je pozvao na ubrzavanje izdavanja dozvola za projekte čiste energije te bržu provedbu reforme tržišta električne energije kako bi se smanjili troškovi, poboljšala integracija sustava i povećala ulaganja u mrežnu infrastrukturu. Posebno je istaknut značaj smanjenja ovisnosti o uvozu kritičnih sirovina i energije, što je postalo još važnije u kontekstu geopolitičkih nestabilnosti. Zastupnici su naglasili da su pojednostavljenje administrativnih postupaka, osiguranje dostupnosti kritičnih i sekundarnih sirovina te financijski poticaji nužni kako bi se privukla privatna ulaganja i ubrzala dekarbonizacija industrije, uz istovremeno očuvanje radnih mjesta i tehnološkog vodstva Europe.

Uredništvo: Tanja Babić, Tatjana Briški, Mirna Matković, Snježana Ramljak, Mario Straka, Jelena Špiljak
©Hrvatski sabor / Kontakt: informacijeumep@sabor.hr